

DET KONGELIGE
LANDBRUKS- OG MATDEPARTEMENT

FNs høykommissær for menneskerettigheter
Palais des Nations
CH-1211 Genève 10
SVEITS

Deres ref.

Vår ref.
24/1808-

Dato
18. februar 2025

Informasjon om tiltak som er truffet for å gjennomføre synspunktene som ble vedtatt av Menneskerettskomiteen 19. juli 2024 vedrørende meddelelse nr. 3588/2019 – Jovsset Ante Sara

Vi viser til Deres brev av 22. august 2024 hvor synspunktene som ble vedtatt av Menneskerettskomiteen 19. juli 2024 vedrørende meddelelse nr. 3588/2019 ble oversendt norske myndigheter. Norge bes informere komiteen innen 180 dager etter at synspunktene ble oversendt om alle tiltak som er truffet for å gjennomføre synspunktene.

Hovedtrekkene i de aktuelle tiltakene er beskrevet nedenfor. Som beskrevet i punkt 2, vil det komme større endringer i reindriftsloven når det gjelder framgangsmåten for å redusere reintallet i tilfeller der dette er nødvendig for å løse problemer med overbeiting.

1. Offentliggjøring av Menneskerettskomiteens synspunkter

Menneskerettskomiteens synspunkter offentliggjøres på Regjeringens egen hjemmeside (www.regjeringen.no) og Lovdata (www.lovdata.no). Lovdata-siden er den viktigste nettbaserte kilden til juridisk informasjon i Norge og brukes i stor utstrekning av alle jurister, herunder advokater, embetspersoner og dommere. Høsten 2024 ble synspunktene i denne konkrete saken også omtalt i norske massemedier.

Synspunktene er oversatt til norsk og samisk.

2. Endringer i reindrifftsloven, særlig vedrørende framgangsmåten for reduksjon av reintallet

Reindrifftsloven søker å sikre at reindrifften er økologisk, økonomisk og kulturelt bærekraftig, tuftet på samisk kultur, tradisjon og sedvane, og at den kommer både reineiere og samfunnet til gode. For å forvalte reindrifftsområdets ressurser på en bærekraftig måte, finnes det regelverk, for eksempel om reintallsreduksjon, for å sikre en økologisk bærekraftig utnyttelse av områdets beiteressurser.

Regjeringen ønsker å gjøre oppmerksom på forslaget til endringer i reindrifftsloven, som ble sendt på høring 1. juli 2024, før komiteen hadde vedtatt sine synspunkter. Høringsnotatet foreslår blant annet endringer i reindrifftsloven § 60 tredje ledd vedrørende framgangsmåten for reintallsreduksjon.

Regjeringen foreslår å endre loven for å gi reindrifftsneringen større frihet til å bestemme hvordan reinsdyrflokkene skal reduseres.

Etter dagens lov kreves enstemmighet for at en siida skal kunne vedta en reduksjonsplan. Dette har gjort det vanskelig for siidaene å vedta slike planer. Det foreslås å gi siidaen flere muligheter til å utarbeide en reduksjonsplan, herunder å la et flertall av lederne for en siidaandel fastsette en lik øvre grense for sine reinflokker i reduksjonsprosessen.

Regjeringen anser at den foreslåtte reduksjonsbestemmelsen gir siidaen fleksibilitet dersom siidaen ønsker å skjerme de minste siidaandelene. En siida som ønsker å skjerme de minste siidaandelene, kan gjøre dette på flere måter. Siidaen kan for eksempel enstemmig vedta et ulikt reintall i henhold til § 60 bokstav a. andre ledd, som helt eller delvis skjermer de minste siidaandelene. Alternativt kan flertallet i siidaen i henhold til § 60 bokstav a. tredje ledd vedta å sette en lik øvre grense som ivaretar hele eller deler av reduksjonen som kreves. Hvorvidt de minste siidaandelene må delta i en reduksjon, og i hvor stor grad, avhenger av hvor flertallet bestemmer seg for å sette den øvre grensen.

Dersom siidaen ikke blir enig om en reduksjonsplan, enten med et ulikt reintall eller en lik øvre grense, foreslås det som siste utvei at myndighetene gjennom Reindrifftsstyret kan vedta en reduksjon som innebærer et likt reintall for samtlige siidaandeler. Forslaget til lovendring legger opp til at siidaen selv kan bestemme hvordan reduksjonen skal fordeles, noe som eliminerer behovet for at myndighetene bestemmer hvordan reduksjonen skal gjennomføres.

Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund har vært delaktig i lovendringsprosessen fra et tidlig tidspunkt, i tråd med høringsforpliktelsene som følger av sameloven kapittel 4 (LOV-1987-06-12-56).

Endringene som foreslås i høringen, er resultatet av konsultasjonene med Sametinget og Norske Reindriftsamers Landsforbund. Særlig forslaget til ny framgangsmåte for reduksjon av reintallet utkrystalliserte seg under konsultasjonsprosessen.

3. Sluttkommentarer

I punkt 12 i uttalelsen uttrykker komiteens flertall sitt syn på statenes forpliktelser etter artikkel 2 tredje ledd og foreslår konkrete tiltak for å følge opp flertallets syn i den konkrete saken. Regjeringen gjør ærbødigst oppmerksom på at det ikke faller inn under komiteens mandat å pålegge konkrete reparasjonstiltak i saker hvor komiteen kommer fram til at det har skjedd et brudd på konvensjonen.

Regjeringen kan opplyse komiteen om at myndighetene for tiden er i kontakt med Saras juridiske representanter om den videre oppfølgingen av saken. I forlengelsen av dette vil Regjeringen fremheve at det nå er gått 10 år siden Sara ble pålagt å redusere reintallet og 7 år siden Høyesterett avsa dom i saken. Vi vil særlig peke på at tvangsmulkten Sara ble ilagt, ble frafalt av myndighetene, og at ingen rein er blitt tvangsslaktet.

Ta gjerne kontakt om det skulle være flere spørsmål eller ved behov for ytterligere informasjon.

Med vennlig hilsen

Viil Søyland
Ekspedisjonssjef

Dokumentet er godkjent elektronisk og håndskrevne signaturer er derfor ikke nødvendig.